

نگاه

لزوم آمادگی روسیه برای رقابت در بازار ایران

محمدحسین کبیری
کارشناس مسائل منطقه‌ای

● روزنامه «شرق» در شماره ۲۶ فروردین سال جاری متن مربوط به مصاحبه «لوان جاگاریان» سفیر محترم فدراسیون روسیه در کشورمان را در صفحه شش تحت عنوان «انتظار داشتیم به جای بونینگ و ایرباس، سوخو بخرد» درج کرده است. این مصاحبه دارای نکاتی است که نیاز به مدافه و بررسی دارد. یکی از نکات مربوط به همان عنوان انتخابی روزنامه و اظهارات کلایه‌آلود ایشان درباره عدم خرید هواپیمای «سوخو سوپرجت ۱۰۰» از سوی ایران است که قطعا تا به حال در این مورد از سوی مقامات کشورمان یا ارباب جراید اظهاراتی شده یا مطالبی به رشته تحریر در آمده است. آقای سفیر در این مصاحبه گفته است: «ما برای فروش سوخو سوپرجت ۱۰۰، اعلام آمادگی کردیم و اگر طرف ایرانی هم مایل باشد، مشکلی نخواهد بود. البته طرف ایرانی ترجیح می‌دهد بونینگ، ایرباس یا ATR بخرد. ما خیلی به لغوشدن تحریم‌های علیه ایران کمک کرده‌ایم و انتظار داشتیم ایران به جای خرید از کشورهای تحریم‌کننده از کشورهایی که کمک کردند تحریم‌ها لغو شود، خرید کند».

نمی‌خواهم در پاسخ به صحبت‌های آقای سفیر، به حافظه تاریخی یا تاریخ ورودست در روابط دوجانبه، متوسل شوم و تنها از سفیر محترم خواهش می‌کنم با درنظرگرفتن رفتار پیش از برجام روسیه در دو قصبه تحویل سامانه اس-۳۰۰ و تکمیل نیروگاه اتمی بوشهر، به نکات زیر توجه کند: ۱- با توجه به اینکه همکاری‌های اقتصادی تا حد درخورتوجهی از روابط سیاسی تأثیر می‌پذیرد، پس از برجام و به دنبال پیگیری‌های بخش‌های دولتی و خصوصی، روابط جمهوری اسلامی ایران و روسیه روند روبه‌رشدی را تجربه کرده و در سالیه آن شاهد افزایش ۷۰درصدی در حجم روابط تجاری دو کشور در سال ۲۰۱۶ بودیم که تعاملات اقتصادی و تجارت دومیلیارد و ۲۳ میلیون دلاری را رقم زد. این در حالی است که اگر طرف روسی، همکاری‌های بانکی را تسهیل می‌کرد، حجم روابط می‌توانست بیشتر از اینها باشد.

۲- جمهوری اسلامی ایران علاقه‌مند است که تعاملات اقتصادی و تجارت با کشورهای مختلف به‌ویژه همسایگان و کشورهای دوست را افزایش دهد. در این زمینه شایسته است روسیه نیز خود را با شرایط جدید جمهوری اسلامی ایران تطبیق دهد و مانند سایر کشورها بر شرایط رقابتی در بازار متمرکز شود. به سخی دیگر روسیه در صحنه رقابت، نباید از جمهوری اسلامی ایران انتظار امتیازات انحصاری داشته باشد و بهتر است کارکرد خود را براساس منطق بازار (که این منطق در بازار روسیه هم برقرار است) و با ارتقای کیفیت تولیدات خود، بازاریابی مناسب، تأمین شرایط مساعد برای پرداخت‌ها و نهائیات ایجاد شرایط جذابی مانند سرمایه‌گذاری و تولید مشترک در ایران، منطبق کند.

۳- با نیم‌نگاهی به اخبار رسانه‌های داخلی و روسی در ماه‌های گذشته، به‌خوبی آشکار می‌شود که تلاش‌های تجاری برای فروش سوخو سوپرجت ۱۰۰ از سوی روسیه به ایران آغاز شده و ادامه دارد و براساس اعلام حسین غلای، مدیر شرکت هواپیمایی آسمان، این هواپیم‌ها به‌صورت آزمایشی در سال ۲۰۱۶ در تهران به پرواز درآمده است. از سوی دیگر سوخو سوپرجت ۱۰۰ در حاشیه سیزدهمین نشست کمیسیون مشترک همکاری تجاری - اقتصادی ایران و روسیه، یک تور آزمایشی در فرودگاه مهرآباد برگزار کرده است تا کیفیت فنی خود را به متقاضیان احتمالی ایران نشان دهد. طبیعتا متقاضیان در حال بررسی بوده و دیر یا زود نتایج بررسی‌های خود را اعلام و براساس آن اقدام خواهند کرد.

۴- از قرار معلوم شرکت‌های ایرانی و روسی درباره اجاره و خرید این نوع هواپیم‌ها مذاکراتی را آغاز کرده‌اند و آن‌گونه که الکساندر نوواک وزیر انرژی روسیه در مصاحبه با کانال ۲۴ روسیه اعلام کرده است، شرکت‌های ایرانی تایید کرده‌اند که قصد دارند در آینده نزدیک تا ۱۲ فروند سوخو سوپرجت ۱۰۰ از روسیه خریداری و تعدادی را نیز اجاره کنند. اگر طبق اظهارات نوواک، روسیه برای راه‌اندازی تأسیسات تولید قطعات برای هواپیم‌های روسی در ایران آمادگی عملی داشته باشد، همکاری‌ها در این زمینه از مزیت خوبی برخوردار خواهد شد. مضای براینکه محمود واعظی، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات و رئیس ایرانی کمیسیون مشترک اقتصادی ایران و روسیه نیز اخیرا از علاقه یک شرکت هواپیمایی ایرانی برای خرید هواپیم‌ا موردنظر روسی خبر داده و کوتاه‌ترشدن تحویل زمان برای این نوع هواپیما را خواستار شده است.

۵- در پایان و در تایید اینکه در بازار روسیه هم منطق بازار حاکم است، ذکر این مورد ضروری می‌نماید که این فقط ایران نیست که ترجیحش هواپیم‌های بونینگ، ایرباس یا ATR باشد، بلکه شرکت‌های هواپیمایی روسیه هم همین ترجیح را دارند. برای نمونه و براساس آمار آوریل ۲۰۱۷ منتشرشده در سایت شرکت هواپیمایی ایرفلوت، این شرکت از ۳۸ فروند هواپیمای بونینگ، ۱۲۳ فروند هواپیمای ایرباس و تنها ۳۰ فروند هواپیمای سوخو سوپرجت ۱۰۰ استفاده می‌کند. این آمار به‌خوبی نشان می‌دهد که معتبرترین شرکت هواپیمایی روسیه هم نگاه ویژه‌ای به تنوع در منابع تأمین هواپیماها و کیفیت و شرایط آنها دارد.

شرق: لحن رکس تیلرسون، وزیر خارجه ایالات متحده، در نامه اخیرش به کنگره ملایم‌تر از آن بوده است که مافوقشش را راضی کند. ازهمین‌رو دونالد ترامپ شخص‌اوارا عمل شده تا نامه‌ای تندتر و هشدارآمیزتر تهیه شود؛ نامه‌ای که در واقع گزارش پایبندی ایران به تعهدات برجامی‌اش بود.

یک مقام کاخ سفید گفته است ترامپ از وزیر خارجه خواسته بود تا پیش‌نویس نامه مذکور را تغییر دهد؛ چراکه از نظر او آنچه «فعالیت‌های بی‌ثبات‌کننده ایران در خاورمیانه و حمایت از گروه‌های تروریستی» می‌نامد، نادیده گرفته شده بود. به دستور ترامپ بود که تیلرسون یک روز بعد از ارائه گزارش به کنگره هشدار داد که «عدم مهار» ایران می‌تواند تهدیدی علیه صلح و ثبات جهان باشد و اگر ایران مهار نشود، راه کره‌شمالی را خواهد پیمود. وزیر خارجه آمریکا گفت دولت او در حال بررسی جامع سیاست خود در قبال ایران است و وقتی نتایج این بررسی را نهایی کنند به‌طور مشخص و محکم با چالش ایران برخورد خواهند کرد. ترامپ به این هشدار اکتفا نکرد و فردای آن روز با تأکید بر اینکه ایران به روح توافق هسته‌ای عمل نمی‌کند، از بررسی خیلی خیلی دقیق آمریکا و حرف‌هایی که دراین‌باره دارند، سخن گفت. به‌این‌ترتیب دولت ترامپ از آنج‌که تأیید کرد ایران به تعهدات برجامی خود پایبند بوده است، با طرح ادعاهای همیشگی خود در مورد رفتار ایران در منطقه باب بررسی برجام را باز گذاشت. محمدجواد ظریف، وزیر خارجه کشورمان، که هیچ‌یک از اظهارات و ادعاهای آمریکایی‌ها را بی‌پاسخ نمی‌گذارد، همین چند روز پیش بعد از تهدید ترامپ به گفتن حرف‌هایش درباره برجام، دست پیش گرفت و گفت: «آمریکا تاکنون هم از متن برجام و هم از روح این توافق، سربیزیجی کرده است». او دیروز هم در حاشیه جلسه هیئت دولت در پاسخ به سؤالی درباره احتمال عدم پایبندی آمریکا به برجام گفت: «به این حرف‌ها توجه نکنید».

بازی در زمینه دیگر

نگاهی به مواضع و رفتار دولت ترامپ که همین شنبه صدروزه می‌شود به‌قدر کافی امیدوارکننده است که بلایی سر برجام نمی‌آید اما لحن تهاجمی و تصمیم‌گیری‌های یکباره او مانع از اطمینان خاطر می‌شود. هرچه باشد حرف از رئیس‌جمهوری است که هنوز به کاخ سفید نرسیده از پاره‌کردن برجام حرف می‌زند و توافق هسته‌ای ایران و ۵+۱ را فاجعه‌بار

ایران، حزب‌الله و بشار اسد نقطه اختلاف لاوروف و الجبیر

شرق: عادل الجبیر و سرگئی لاوروف، وزرای خارجه عربستان و روسیه، در مسکو با هم دیدار کردند. در این دیدار موضوعات مشترک کم نبود؛ اما اختلافات بار دیگر نشان داده شد. یکی از مهم‌ترین موضوعات اختلاف، ایران و سوریه است. عادل الجبیر، وزیر خارجه عربستان، در این نشست خبری مشترک از نقش ایران در منطقه ابراز نارضایتی کرده و خواستار محدودشدن ایران شده است. او این اظهارات را هم‌عرض اتهام‌زنی به حزب‌الله و سپاه پاسداران و نقش منطقه‌ای ایران مطرح کرده است. روسیه و عربستان در حوزه‌هایی مانند صادرات نفت رقابتی چشمگیر با هم دارند. همچنین دو وزیر گفته‌اند موضع دو کشور در قبال مبارزه با تروریسم همسو است؛ اما لاوروف درباره مواضع الجبیر در قبال ایران و حزب‌الله پاسخ او را داد. ایسنا به نقل از سایت شبکه اسکای نیوز عربی، گزارش داد که عادل الجبیر گفت: عربستان بارها بر لزوم رفتن اسد چه با گزینه سیاسی چه نظامی تأکید کرده است. ما معتقدیم اسد نباید هیچ نقشی در آینده سوریه داشته باشد. وی همچنین در اظهاراتی خصمانه گفت: نیروهای سپاه پاسداران ایران و حزب‌الله

تحقیق درباره تبادل زندانیان بین ایران و آمریکا

ایسنا: رئیس کمیته روابط خارجی مجلس نمایندگان آمریکا از وزارت امور خارجه و دادگستری کشورش خواست تا تحقیقات درباره موضوع تبادل زندانیان میان ایران و آمریکا را که در دوران ریاست‌جمهوری باراک اوباما انجام شد، از سر بگیرند. به گزارش نشریه پولیتیکو، اد روپس، رئیس کمیته روابط خارجی مجلس نمایندگان آمریکا، پس از انتشار گزارشی در این نشریه مبنی بر اینکه دولت باراک اوباما، رئیس‌جمهور پیشین آمریکا، جزئیات کامل قرارداد تبادل زندانیان با ایران را فاش کرده است، از مقامات ارشد دولتی خواست تا تحقیقات درباره مسائل مربوط به ایران را که ممکن است با اجرای توافق هسته‌ای متوقف شده باشند، از سر بگیرند. اد روپس این درخواست خود را در نامه‌ای خطاب به رکس تیلرسون، وزیر امور خارجه و جف شنس، دادستان کل آمریکا، مطرح کرده و با استناد به گزارش روز گذشته پولیتیکو ازسرگیری تحقیقات درباره شبکه‌های قاچاق تسلیحات ایرانی را که به گفته او، دولت اوباما به طرزى احماقانه آنها را رها کرده بود خواستار شده است. این مقام

دیپلماسی

دستور رئیس‌جمهوری آمریکا برای تندشدن لحن یک نامه

ترامپ در گزارش تیلرسون دست بُرد

ع.ب. ریتیرس

معتدل‌تر از حرف‌هایش

داشت، موافقت کرد. هفتمین کمیسیون مشترک برجام در این صد روز برگزار شد و آقای عراقچی و نماینده اروپا گفتند طرف آمریکایی قصد دارد به تعهدات برجامی خود پایبند بماند. البته ترامپ و مشاورانش می‌گویند در حال بررسی برجام هستند و این بحث دیگری است. آنچه در عمل اتفاق افتاده از پایبندی دولت ترامپ به برجام حکایت دارد. حال اگر عملکرد ترامپ در صد روز نخست دولتش را با دولت اوباما مقایسه کنیم باید گفت ترامپ لحن تهاجمی‌تری دارد و جنگ روانی بیشتری راه انداخته اما عملا اتفاق ویژه‌ای نیفتاده است. در این مدت حتی شاهد بودیم تصمیم مجلس نمایندگان برای تصویب تحریم‌های غیرهسته‌ای جدید به خاطر درخواست اروپایی‌ها مبنی بر اینکه منتظر مسیر انتخابات ایران بمانند، به تعویق افتاد. با این اوصاف انتظار می‌رود جمهوری‌خواهان که در دولت اوباما منتقد برجام بودند به‌تدریج مدافع استمرار آن شوند و دموکرات‌ها در کنگره علیه ایران موضع‌گیری کرده و ایران را به تروریسم و ماجراجویی متهم کنند.

بعد از پیروزی در انتخابات از این هم متعادل‌تر شد و حالا طرف آمریکایی از بررسی برجام سخن می‌گوید. درعین‌حال قبول دارد که ایران به تعهدات خود پایبند است. یک مقام آگاه در وزارت امور خارجه کشورمان این را یکی از نشانه‌هایی می‌داند که ثابت می‌کند دولت

ترامپ به‌زودی تعلیق تحریم‌ها را تمدید می‌کند و با این اقدام - باوجود هیاه‌سوی تبلیغاتی - تعهد خود به برجام را ثابت می‌کند. مسئله اینجاست که برجام محل اختلاف ایران و آمریکا نیست بنابراین ترامپ که می‌داند خروج از توافق هسته‌ای هزینه سنگینی برایش دارد همه تلاش خود را به کار گرفته تا با ایجاد فضای بی‌اعتمادی در دنیا علیه ایران شرایط را برای مقامات کشورمان سخت کند و آنان را به حدی از عصبانیت برساند که هزینه زیر توافق‌زدن را به جان بخرند.

ازنخستین فرمان اجرایی تا تحریم‌های غیرهسته‌ای
ترامپ شاید تهدیدی جدی برای برجام نباشد اما با تغییر زمین بازی، دشمنی با ایران را به‌شدت ادامه می‌دهد. قراردادان ایران در کنار شش کشور مسلمان دیگر و ممانعت از صدور ویزا برای اتباع ایرانی اولین اقدام او علیه ایران بود. رویکرد ترامپ در قبال دیگر کشورهای منطقه از جمله عربستان سعودی نیز در راستای تنگ‌کردن عرصه برای ایران بود. او که در دوران مبارزات انتخاباتی در اجاز عربستان در مقابل ایران حمایت می‌کند بعد از رایایی به کاخ سفید با محمدين سلمان، جانشین ولیعهد عربستان، درواشنگتن ملاقات کرد؛ ملاقاتی که از نگاه سعودی‌ها نقطه‌عطفی در روابط دو کشور بود. طبیعی است عربستان به‌عنوان متحد قدیمی آمریکا و رقیب منطقه‌ای ایران از این فضا استفاده کرد و رایزنی‌های طولانی عادل‌الجبیر در واشنگتن به همین‌دلیل بود. حال اگر آن سفر ترامپ به عربستان که یک مقام بلندپایه آمریکا در گفت‌وگو با رویترز از آن خبر داده است، انجام شود باید منتظر تغییراتی در اوضاع منطقه بود؛ تغییراتی که حتما موجب نارضایتی ایران را فراهم می‌کند.

ترامپ که دولت خود را خود را زیادی مهربان می‌دانست و به باج‌دهی به ایران متهم می‌کرد به افزایش تحریم‌های غیرهسته‌ای روی آورده است. وزارت خزانه‌داری آمریکا به بهانه آزمایش‌های موشکی ایران ۱۲ شرکت و ۱۳۳ فرد را به فهرست تحریم‌های خود افزود. ایران نیز پاسخ متقابلی داد. آمریکایی‌ها بعد از آن حقوق بشر را بهانه کردند و سخنگوی کاخ سفید از افزوده‌شدن برادر قاسم سلیمانی، فرمانده نیروی قدس سپاه پاسداران، به فهرست تحریم‌ها خبر داد. با همه اینها تحلیلگران روابط بین‌الملل اعتقاد دارند موضع‌گیری‌های ترامپ در برابر ایران بعد از اتمام این صد روز به‌مرور متعادل‌تر می‌شود و طرفین به برجام پایبند خواهند ماند.

کوتاه د دیپلماسی

سفیر جدید ایران در دمشق

● **ایسنا:** جواد ترک‌آبادی، سفیر جدید ایران در دمشق، به منظور آغاز فعالیت خود در سفارتخانه ایران در سوریه، وارد این کشور عربی شد. او در اولین ملاقات کاری خود با ولید معلم، وزیر خارجه سوریه، نیز دیدار و گفت‌وگو کرد.

فرستاده ویژه پوتین میهمان شمشانی

● **ایسنا:** الکساندر لاورنتیف، نماینده ویژه رئیس‌جمهور روسیه در امور سوریه، امروز برای دیدار و گفت‌وگو با دبیر شورای‌عالی امنیت ملی کشورمان به تهران سفر خواهد کرد. به گزارش ایسنا، لاورنتیف در جریان ملاقات با شمشانی، دیدگاه‌های رئیس‌جمهور روسیه پیرامون تحولات جاری منطقه‌ای و ضرورت‌های جدید در حوزه توسعه همکاری‌های همه‌جانبه برای مقابله با تروریسم و پایان‌دادن به بحران سوریه را به وی منعکس خواهد کرد.

ایران یکی از محورهای نشست شورای همکاری خلیج فارس

● **ایسنا:** یک رسانه عربی مدعی شد که نشست آتسی شورای همکاری خلیج‌فارس پیرامون دخالت‌های ایران در منطقه خواهد بود. روزنامه عکاظ به نقل از یک منبع عالی‌رتبه مدعی شد: وزرای کشور، دفاع و خارجه کشورهای عضو شورای همکاری خلیج‌فارس امروز در ریاض، پایتخت عربستان، تشکیل جلسه خواهند داد و این جلسه درباره مقابله با هرگونه تهدیدی که برای کشورهای عضو شورای همکاری خلیج‌فارس باشد و خصوصا دخالت‌های ایران در کشور عراق و تلاش برای ایجاد ناامنی و بی‌ثباتی در کشورهای عضو شورای همکاری خلیج‌فارس خواهد بود.

۱۰ سال حبس

به‌خاطر یک ژن‌تاور الکتریکی

● **ایسنا:** یک دادگاه اماراتی یک تاجر ایرانی را به اتهام نقض تحریم‌ها به ۱۰ سال حبس محکوم کرد. به گزارش البوم‌السابع، دادگاه ابوظبی روز گذشته مدعی شد که یک تاجر ایرانی به منظور کمک به برنامه هسته‌ای ایران تلاش کرد که یک ژن‌تاور الکتریکی را به ایران صادر کند و وی را به ۱۰ سال حبس محکوم کرد.

بیمارستان محک، تنها بیمارستان فوق تخصصی سرطان کودک در ایران، ۱۰ ساله شد...

دستاوردی که حاصل نیکوکاری مردم ایران زمین است.

۰۲۱ - ۲۳۵۴۰۵
 ۰۲۳۳ * ۷۳۳۳

محک
مؤسسه خیریه حمایت از کودکان مبتلا به سرطان
mahak-charity.org

از اینکه به پیام ما توجه می‌کنید، سپاسگزاریم.